

65. TALÂK SÛRESİ

Medîne döneminin ortalarında indirilmiştir. Boşanmayla ilgili düzenlemeleri içerdiğinden bu adı almıştır. 12 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne göderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imın adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Ey Peygamber! Mümin erkeklere de ki: **Hanımlarınızı boşamaya karar verdiğiniz zaman, onları sürelerinde,** yani cinsel ilişkide bulunmadığınız bir temizlik döneminde **boşayın** v e ey hanımlar, kocalar ve aile büyükleri; boşamanın hukuken gerçekleşmesi için kadının beklemesi gereken **süreyi** —ki üç ay hâlidir— dikkatlice **hesaplayın.** Bütün bunları yaparken,

Rabb'iniz olan Allah'a karşı gelmekten **sakının!** Kadınlar bu süreyi beklerlerken, **onları evlerinizden çıkarmayın, onlar da** kocaları izin verse bile evlerini terk edip dışarı **çıkmasınlar;** çünkü bu süre bitinceye kadar kadın hâlâ o evin hanımıdır ve yeniden barışma fırsatının ortadan kalkmaması için karı-koca aynı evde oturmalıdır; **ancak onlar açıkça** ispatlanmış bir zina suçu işlerlerse veya kocalarını ve ailelerini rahatsız edecek **bir edepsizlik yaparlarsa,** o zaman onları evde tutmanın bir anlamı yoktur. Çünkü bir durumda kadının kocasına yakın durması bağları güçlendirmez, aksine iyice kopartır. Ayrıca, eşlerden biri zina etiği takdirde evlilik kendiliğinden sona ermiş olur.

Dikkat edin, **bunlar bizzat Allah tarafından çizilmiş sınırlardır; her kim Allah'ın sınırlarını çiğn e r s e , yalnızca kendisine zulmetmiş olur!** O hâlde, kadının bekleme süresi dolmadan evliliği sona erdirmeyin. **Bilemezsin, belki de Allah, bu boşanma girişiminden sonra** eşler arasında yeniden sevgi

ve yakınlık bağları oluşturarak hiç beklenmeyen **bir durum ortaya çıkarır.**

2. Boşadığınız kadınlar bekleme sürelerinin sonuna yaklaştıklarında, ya boşanmaktan vazgeçer e k o n l a r ı meşrû ölçüler içerisinde, güzelce nikâhınız altında tutun, yahut güzelce serbest bırakın. Bekleme süresi bitinceye kadar, boşamaktan vazgeçip evliliği sürdürme hakkına sahipsiniz. Fakat bekleme süresi dolduktan sonra pişman olup eşinizi geri almak isterseniz, ancak onun rızasıyla ve yeniden nikah kıyıp evlilik bedeli ödeyerek onunla tekrar evlenebilirsiniz. Bu hüküm, birinci veya ikinci boşamalar için geçerlidir. Eğer eşinizi üçüncü kez boşamışsanız, kadın bir başkasıyla —formalite icabı değil, gerçek bir nikahla— evlenip boşanmadıkça onunla bir daha evlenemezsiniz (2. Bakara: 229-232). Bütün bunları yaparken, **aranızdan adâlet sahibi iki kişiyi de şâhit tutun** ve bütün bu işlemleri kayıt edin. **Allah için şâhitliği** dosdoğru **yerine getirin** ve hiç kimsenin haksızlığa uğramasına meydan vermeyin! **İşte, içinizden Allah’a ve**

âhiret gününe inananlara boşanma konusunda öğütlenen budur. Unutmayın: Kim Allah'ın emir ve yasaklarına karşı dikkatli ve saygılı davranır iyi bir Müslüman olmak için uğraşırsa, Allah ona her dara düştüğünde bir çıkış yolu gösterecektir!

3. V e bununla da kalmayacak, ona hiç ummadığı yerden nîmetler bahşed ecektir. Evet, her kim Allah'a güvenir ve O'nun koruması altına girerse bilsin ki, Allah ona yeter! Hiç kuşkusuz Allah, emrini mutlaka yerine getirir ve hiçbir güç buna mani olamaz! Nitekim Allah, her şey için bir ölçü belirlemiş ve kâinâtı hak, hukuk ve adâlet esaslarına göre, belli bir hikmet ve amaç doğrultusunda ve şaşmaz kanunlara bağlı mükemmel bir sistem hâlinde düzenlemiştir.

4. Boşanan kadınların bekleme süresinin üç ay hâli dönemi olduğu daha önce bildirilmişti (2. Bakara: 228). Herhangi bir sebeple ay hâlinden kesilmiş olan kadınlarınıza gelince, onların

bekleme süreleri hakkında ilâhî hükmün ne olduğuna dâir **bir şüpheniz varsa**, bilin ki bu süre tam **üç aydır**. Yaşının küçüklüğü veya herhangi bir hastalık sebebiyle hiç **ay hâli görmeyen kadınların durumu da böyledir**.

Hamile kadınların bekleme süresi ise, çocuklarını doğuruncaya kadardır.

Kocası ölmüş kadınlara gelince, onlar dört ay on gün beklerler (2. *Bakara*: 234). Kadın hamile iken kocası ölmüşse, çocuğunu doğurduğu anda bekleme süresini tamamlamış olur.

Bekleme mecburiyeti, gerdeğe girmiş kadınlar için geçerlidir. Gerdeğe girmeden boşanmış kadınların bir başkasıyla evlenmek için herhangi bir iddet beklemelerine gerek yoktur (33. *Ahzap*: 49).

Evet, **her kim Allah'tan** gelen bu hükümleri çiğnemekten **sakınırsa**, Allah **ona** her **işinde kolaylık sağlayacaktır**.

5. B u hükümler, Allah'ın size göndermiş

olduğu emridir. Dikkat edin; her kim Allah'tan gelen ilkeler ışığında hayatına yön vererek dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek kötülüklerden titizlikle sakınırsa, Allah onun günahlarını bağışlayacak ve kendisini cennette büyük bir ödülle onurlandıracaktır!

Kocaları ölmüş olan kadınlar, onların vasiyet edeceği bir yıllık nafakayla geçimlerini sağlarlar (2. Bakara: 240). Boşanmış kadınların nafakalarına gelince:

6. Boşanmış olduğunuz kadınları, bekleme süreleri sona erinceye kadar gücünüz oranında ihtiyaçlarını karşılayarak kendi evlerinizde barındırın. Evinizi terk etmeleri için baskı yapmak amacıyla onları rahatsız etmeyin! **Eğer hamileyseler, doğum yapıncaya kadar onların geçimlerini sağlayın.** Boşanma gerçekleşikten sonra sizin için çocuğunuzu emzirirlerse, emzirme ücretlerini onlara ödeyin. Bu gibi konuları aranızda en güzel bir şekilde karşılıklı birbirinizle danışıp konuşarak

özüm ve karara bağlayın. **Eğer aranızda anlaşmaya varamazsanız, çocuğu bir başka kadın da emzirebilir.** Fakat çocuğu emzirecek bir kadın bulunamazsa, annesi onu emzirmek zorundadır.

Nafakada temel ölçü řudur:

7. Zengin olan zenginliği oranında, imkânları sınırlı olan da Allah'ın kendisine verdiği ölçüde nafaka vermelidir. Çünkü **Allah hiç kimseye, kendisine vermiş olduğu güç ve imkânların üstünde bir sorumluluk yüklemez.** Eğer müminler güçleri ölçüsünce yükümlölüklerini yerine getirirlerse, **Allah her zorluktan sonra bir kolaylık sağlayacaktır.**

Sorumluluktan kaçınarak Allah'a isyan edenlere gelince:

8. İnsanlık tarihinde gelip geçmiş nice memleketler, nice ölkeler vardır ki, Rab'lerinin ve dolayısıyla, O'nun gönderdiği Elçilerin emirlerine başkaldırdılar fakat Biz,

sonunda onları çetin bir hesaba çektik ve korkunç bir azâba çarptırdık.

9. Böylece, isyankârlıklarının sonucunu tattılar: Yaptıkları zulüm ve haksızlıklar, bu dünyada büyük bir hüsrarla neticelendi. Ama asıl cezayı, âhirette görecekler:

10. Allah onlara, cehennemde çetin bir azap hazırlamıştır! Öyleyse, ey iman etmiş olan akıl sahipleri; bunlardan ibret alın da, Allah'tan gelen ilkelere göre hayatınızı yönlendirerek zulüm ve haksızlıklardan titizlikle sakının! İşte bunun için Allah size, mükemmel bir hikmet, öğüt ve uyarı kitabı olan bu Kur'an'ı göndermiştir:

11. Yani, Allah'ın apaçık ayetlerini size okuyup sizi doğru yola çağıran bir mübarek Elçi gönderdi ki, bu ayetlere iman edip güzel ve yararlı işler yapanlar ı inkâr ve cehâlet karanlıklarından çıkarıp imanın huzur verici aydınlığına ulaştırsın.

O hâlde, her kim Allah'ın Kitabına inanır ve

bu imana yaraşan **dürüst ve erdemlice davranışlar ortaya koyarsa**, Allah onu ağaçlarının altından ırmaklar çağıldayan ve sonsuza dek içinde yaşayacağı cennet bahçelerine yerleştirecektir. Böylece Allah o n a , insanoğlunun sahip olabileceğı en muhteşem nîmetleri bahşetmiş olacaktır!

12. O Allah ki, iç içe tabakalardan oluşan **yedi kat göğü ve aynı şekilde yerden de bir o kadarını yaratmıştır**. Şu uçsuz bucaksız kâinatı ve uzayın derinliklerinde yüzmekte olan sayısız yıldızları, güneş sistemlerini, galaksileri... yaratan ve mükemmel bir sistemle dengede tutan O'dur. Allah'ın doğaya ve insana yönelik hüküm ve emirleri, **yerlerle gökler arasında sürekli akıp duruyor** ve O'nun yaratıcı kudretinin tecellîleri, hayranlık verici güzellikleriyle açık birer mûcize olarak her an ve her yerde gözünüzü gönlünüzü aydınlatıyor **ki, böylece, Allah'ın her şeye kadir olduğunu ve sonsuz ilmiyle her şeyi kuşattığını** tüm benliğinizle idrâk edesiniz!